

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมฯ โทร ๐ ๔๒๕๑ ๑๔๑๐
 ที่ นพ.๐๐๓๒.๐๐๓.๗/ ๑๓๕๐ วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑
 เรื่อง ขอความร่วมมือบันทึกข้อมูล

ด้วย ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข เขต ๘ มีกำหนดตรวจราชการในพื้นที่จังหวัดนครพนม
ในระหว่างวันที่ ๕ - ๘ มิถุนายน ๒๕๖๑ เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน รับทราบปัญหา อุปสรรค และวางแผน
แก้ไขปัญหในพื้นที่ ประเด็นยุทธศาสตร์ : สร้างความเข้มแข็งระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชนอย่างยั่งยืน
ตัวชี้วัด : ร้อยละ ๕๐ ของตำบลมีชุมชนเข้มแข็งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างน้อย ๑ หมู่บ้าน/ชุมชน

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ปฏิบัติราชการแทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครพนม

สาธารณสุขอำเภอนาหว้า

10 Nov, 61.

ประชุมเบื้องต้นก่อนลงพื้นที่ รพ./รพ.สต.

แบบประเมินการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อม (Active Community)

คำอธิบาย: การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งในการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชน อาศัยหลักการชุมชนเข้มแข็งด้วยกระบวนการงานสาธารณสุขฐาน ๓๓ (กรรมการ/ กำนันคน กองทุน กิจกรรม) และ ๑๗ (ข้อมูล) และ ๓๕ (สร้างความร่วมมือ สื่อสารสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน) โดยการดำเนินงาน การพัฒนาชุมชนเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อม นั้นต้องมีความร่วมมือของประชาชนและภาคีเครือข่าย ในการดำเนินงานจึงจะประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ผลการพัฒนามีดังนี้

๑. การประเมินตามหลักเกณฑ์ ชุมชนเข้มแข็งด้านสิ่งแวดล้อม

ชื่อชุมชน..... หมู่ที่..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด..... ศูนย์อนามัยที่.....

มาตรการ	เกณฑ์การดำเนินการ	ผลประเมิน		ข้อเสนอแนะ
		มี	ไม่มี	
ระดับชุมชนมีความพร้อม	๑. มีการรวมหมู่บ้าน หรือกรรมการในชุมชนที่กำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานอย่างชัดเจน			
	๒. มีแกนนำชุมชน หรือ อสม. อย่างน้อย ๑ คน/หมู่บ้าน ที่สนับสนุนงานอนามัยสิ่งแวดล้อม			
	๓. มีกองทุนหมู่บ้าน หรือกองทุนระดับตำบล ที่ใช้ในการทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน โดยอาจได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในชุมชน ภาคีเครือข่ายภายใน หรือภายนอกพื้นที่ก็ได้			
	๔. มีการนำแนวทางการสำเร็จ หรือรูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดี หรือนวัตกรรมชุมชน จากพื้นที่อื่นๆ มาใช้เป็นแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมในชุมชนตนเองได้			
	๕. มีข้อมูลด้านสุขภาพจากการรวบรวมโดย รพ./รพ.สต และข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมในชุมชน ที่มาจากการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน และ/หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น			
	๖. มีการประชุมหมู่บ้าน หรือประชุมอื่นใดในระดับตำบล ที่มีการพูดคุย ชี้แจง ทำความเข้าใจ และติดตามความก้าวหน้าในการส่งเสริมสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมของชุมชน อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง			
	๗. มีช่องทางสื่อสารให้ประชาชน เข้าถึง เข้าใจ และรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพที่มีความหลากหลาย เข้าถึงง่าย และเหมาะสมตามบริบทของแต่ละชุมชน			

มาตรการ	เกณฑ์การดำเนินการ	ผลประเมิน	ข้อเสนอแนะ
		มี	ไม่มี
ระดับชุมชนมี ความเข้มแข็ง	๘. แกนนำชุมชน หรือ อสม. ได้รับการส่งเสริมความรู้ทั้งด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อม สามารถสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนตนเองให้ร่วมคิดร่วมทำกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมร่วมกันได้		
	๙. ชุมชนมีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน โดยเข้ามาบทบาทในการคิด วิเคราะห์ ค้นหา และจัดทำลำดับความสำคัญของปัญหาและความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในชุมชนตนเองได้		
	๑๐. มีกิจกรรม รูปแบบ และแนวทางการจัดการปัญหาและความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมที่ชัดเจน สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในชุมชนตามบริบทของพื้นที่		
ระดับชุมชน เข้มแข็งอย่าง ยั่งยืน	๑๑. มีนวัตกรรมชุมชนด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อาจเป็นนวัตกรรมต้นแบบ /นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ /นวัตกรรมกระบวนการ ที่เกิดจากความต้องการของคนในชุมชน ในการช่วยกันกำจัด ลด หรือจัดการปัญหาความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมของชุมชน ที่เหมาะสมกับบริบทพื้นที่		

๒. ความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่สำคัญคือ: (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ลำดับ	ประเด็นปัญหาหรือความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมที่พบ	เสี่ยง	รายละเอียด (ระบุ)
๑	ปัญหาการจัดการขยะประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ขยะทั่วไป ขยะอันตราย และขยะติดเชื้อ		
๒	ปัญหาการจัดสภาพที่กักอาศัยของคนในชุมชนไม่สะอาด ไม่เหมาะสมกับกลุ่มวัยต่าง ๆ		
๓	ปัญหาเรื่องสุขภาพสัตว์		
๔	ปัญหาเรื่องการจัดการสิ่งปฏิกูล		
๕	ปัญหาสุขภาพโภชนาการ อาหารปลอดภัย		
๖	ปัญหาคุณภาพน้ำดื่ม น้ำใช้ ของชุมชน		
๗	ปัญหาการสุขภาพใกล้ในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือชุมชนแออัด		
๘	ปัญหาด้านพฤติกรรมอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชน		
๙	ปัญหามลพิษอากาศ ฝุ่นละออง หมอกควัน สารเคมีระเหย		
๑๐	ปัญหาสาธารณสุข หรือภัยธรรมชาติ อาทิ น้ำท่วม ภัยแล้ง ดินถล่ม พายุ		
๑๑	ปัญหาการจัดการสภาพแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ		
๑๒	อื่น ๆ อาทิ น้ำเสีย การปนเปื้อนสารเคมีในดิน (ระบุ).....		

๓. กิจกรรมหรือรูปแบบการจัดการความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมของชุมชน (Intervention) มีดังนี้ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- () ๑. มีการประชุมหมู่บ้านเพื่อวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงสิ่งแวดล้อม และจัดทำแผนการดำเนินการในระดับชุมชน
- () ๒. มีกิจกรรมสำหรับการจัดการปัญหาหรือความเสี่ยงสิ่งแวดล้อม เป็นรูปธรรม มีการแจ้งข่าวสารสำหรับประชาชน
- () ๓. มีกระบวนการเฝ้าระวังความเสี่ยงสิ่งแวดล้อมในชุมชน
- () ๔. มีการติดตาม ประเมินผลการทำกิจกรรมของคนในชุมชน และมีการสรุปผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบร่วมกัน

๔. นวัตกรรมชุมชน: () ยังไม่มีนวัตกรรมชุมชน () มีนวัตกรรมชุมชน ได้แก่ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- () ๑. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เช่น ไซตักยุง, ไม้จับกันลื่นผู้สูงอายุ, แปรงขยี้เย็บเป็นสินค้า
- () ๒. นวัตกรรมกระบวนการ เช่น ธนาคารขยะ, หอดผ้าป่าขยะ, ชุมชนเกษตรอินทรีย์, งานศพปลอดพวงหรีด
- () ๓. นวัตกรรมต้นแบบ เช่น ต้นแบบบ้านสะอาด, ต้นแบบชุมชนสะอาด, ต้นแบบสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้สูงอายุ, ต้นแบบชุมชนอาหารปลอดภัย

ระบุชื่อนวัตกรรม.....

๕. การสร้างคุณค่านวัตกรรมชุมชน มีดังนี้ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- () ๑. มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้นวัตกรรมชุมชน ระหว่างคนในชุมชน หรือ ต่างชุมชน หรือต่างตำบล
- () ๒. มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นวัตกรรมชุมชน ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่าง ๆ ตามบริบทของพื้นที่
- () ๓. มีโรงเรียนนวัตกรรม ที่มีการรับการศึกษาดูงาน และจัดกระบวนการให้ผู้ดูแลกระบวนการเรียนรู้ของผู้ที่มาศึกษาดูงาน
- () ๔. มีการประกวด เชิดชูเกียรติ หรือมอบรางวัลให้กับนวัตกรรมชุมชน

๕. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

.....

.....

.....

วิธีการประเมินผลการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม:

การวัดผลชุมชนเข้มแข็ง ใช้กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนตามหลักค่ากลาง โดยต้องดำเนินการ ๒ ขั้นตอนดังนี้

๑.ระดับชุมชนมีความพร้อม

ชุมชนดำเนินการกิจกรรมในการเตรียมความพร้อม ผ่านตามข้อ ๑ - ๗ แต่ยังไม่ดำเนินการในข้อ ๘ - ๑๑

๒.ระดับชุมชนมีความเข้มแข็ง

ชุมชนดำเนินการกิจกรรมในการเตรียมความพร้อมและชุมชนเข้มแข็ง ผ่านตามข้อ ๑ - ๑๐

๓.ระดับความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ชุมชนที่ดำเนินกิจกรรม ผ่านทุกขั้นตอน ตามข้อ ๑ - ๑๐ และมีนวัตกรรมชุมชนด้านหนึ่งด้านใดตามบริบทของพื้นที่ ตามข้อ ๑๑

สรุป ผลการประเมินชุมชน คือ

() ๑.ชุมชนมีความพร้อมในการพัฒนา

() ๒.ชุมชนมีความเข้มแข็งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

() ๓.ชุมชนมีความเข้มแข็งด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม อย่างยั่งยืน

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

หน่วยงาน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

หน่วยงาน.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

(.....)

หน่วยงาน.....